

Bilag 4

Justitsministeriet
Den 23. marts 1990

Kommentarer til Dommerforeningens og retspræsidenternes høringsudtalelse om de foreslåede nye regler om dommeres habilitet (L 150)

1. Indledningsvis er det værd at fremhæve, at Dommerforeningen og retspræsidenterne – bortset fra spørgsmålet om varetægtsfængsling under meget langvarige domshandlinger – ikke har bemærkninger til den centrale bestemmelse i lovforslaget (§ 60, stk. 2), der er den direkte følge af Menneskerettighedsdomstolens afgørelse i Hauschildtsagen.

2. I høringssvaret gives udtryk for, at lovforslagets bemærkninger giver anledning til tvivl om rækkevidden af den tilsigtede udvidelse af området for inhabilitet efter § 61 – særligt med hensyn til sagerne om »bandekriminalitet«.

Det har jeg lidt svært ved at forstå.

Både i lovforslagets almindelige bemærkninger (side 7, højre spalte, 4. afsnit) og i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser (side 18, venstre spalte, sidste afsnit) anføres klart det afgørende kriterium, nemlig om dommeren har deltaget i pådømmelsen af en tidligere sag, hvor der er lagt omstændigheder til grund som bevist, som på ny skal gøres til genstand for bevisførelse under den nu foreliggende sag, som ikke kan afgøres på grundlag af tiltaltes tilståelse.

Når det i bemærkningerne (side 7, venstre spalte, sidste afsnit) anføres, at det må bero på en konkret afgørelse, er det for at understrege, at det må afgøres fra sag til sag, om dommeren i den tidligere sag har foretaget en sådan bevisbedømmelse.

De tilfælde om »bandekriminalitet«, der er omtalt i høringsudtalelsen side 2, 1. afsnit, skal således alle afgøres efter det nævnte kriterium, og det skulle ikke kunne volde tvivl i praksis.

Når det dernæst anføres, at denne retstilstand ikke er særlig hensigtsmæssig, forstår jeg

det navnlig som en udtalelse om, at det vil give anledning til en øget belastning i form af udsættelser af domsforhandlinger, eller at en anden dommer (og andre domsmænd) skal deltage i domsforhandlingen mod de resterende tiltalte. Dommeren giver derimod ikke udtryk for indvendinger mod grundprincippet i det nævnte kriterium.

Jeg er enig i, at de foreslåede nye regler vil medføre en sådan merbelastning af (bl.a.) domstolene, således som det også er anført i lovforslagets bemærkninger om de økonomiske og administrative konsekvenser. Det er imidlertid den naturlige og uundgåelige konsekvens af en udvidelse af området for dommeres inhabilitet som følge af afgørelsen i Hauschildtsagen.

3. Det udtales herefter, at det synes noget inkonsekvent at anse retten for inhabil i disse tilfælde med flere gerningsmænd, når afgørelser under domsforhandlingen om varetægtsfængsling ikke medfører inhabilitet. Endvidere anføres, at denne retstilstand »i øvrigt synes at kunne give anledning til overvejelse i forhold til Menneskerettighedskonventionen i tilfælde af meget langvarige domsforhandlinger«.

Denne meget forsigtige formulering opfatter jeg ikke på den måde, at dommerne finder, at der bør statueres inhabilitet i sådanne tilfælde.

I lovforslagets bemærkninger (side 16–17) er der nøje redegjort for baggrunden for, at afgørelser under domsforhandlingen ikke skal medføre inhabilitet. Der henvises navnlig til, at et sådant resultat har direkte støtte i afgørelsen i Hauschildtsagen og Højesterets kendelse af 1. november 1989 i Jydebrødresagen.